

Augšnes apstrādes ietekme uz ziemas kviešu lapu plankumainību attīstību

Biruta Bankina, Madara Darguža, Gunita Bimšteine, Jānis Kaņeps

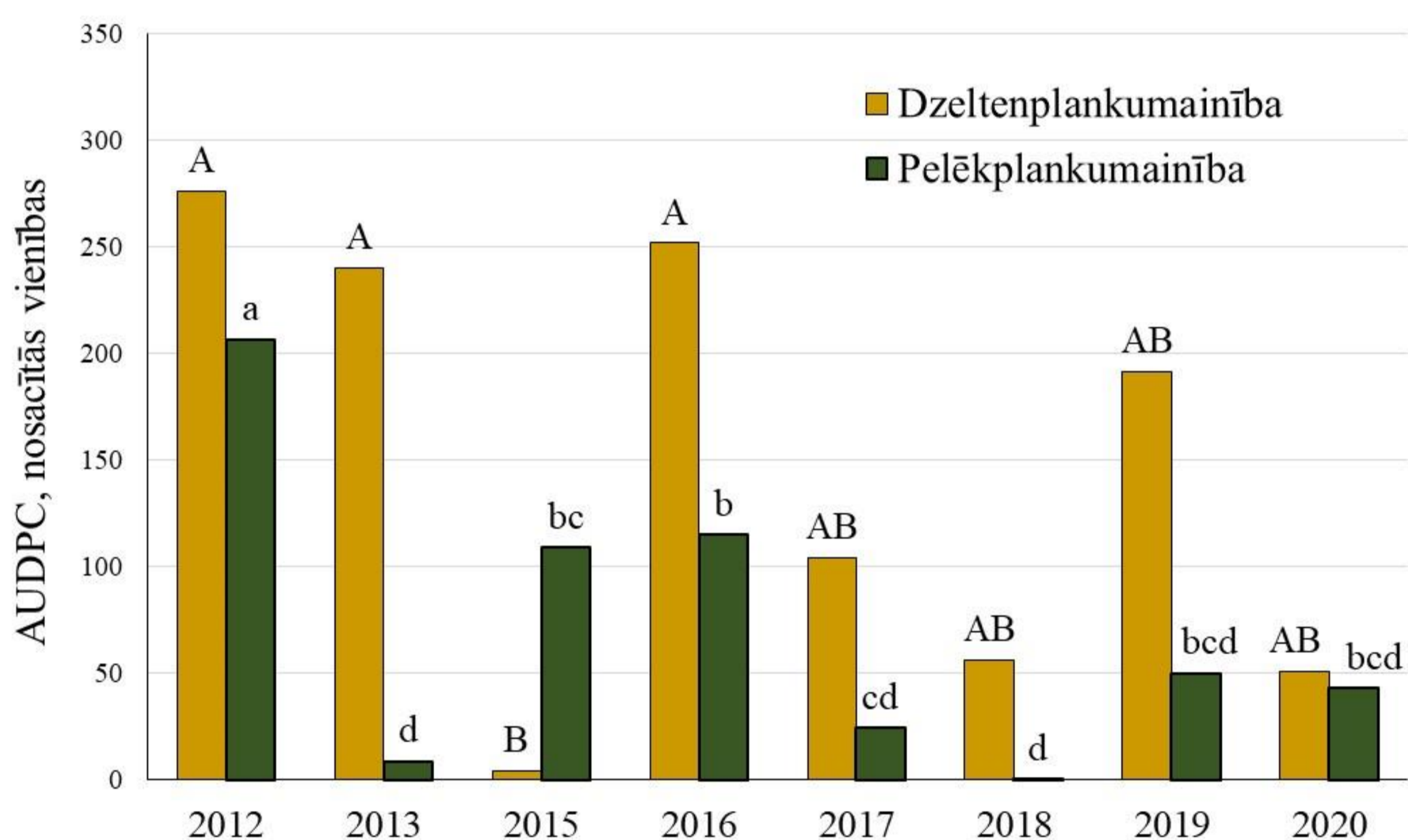
Pētījumu mērķis: skaidrot ziemas kviešu lapu plankumainību attīstību atkarībā no augsnes apstrādes dažādos augmaiņas variantos.

Izmēģinājums iekārtots Lauksaimniecības fakultātes mācību un pētījumu saimniecībā "Pēterlauki" **2009. gadā**. Kopumā izmēģinājumā iekļauti trīs augu maiņas varianti divās augsnes apstrādes sistēmās: 1) augsnes apstrāde (A1 – aršana 22–24 cm; A2 – bez apvēršanas apstrāde līdz 10 cm; turpmāk tekstā attiecīgi "arts" un "nearts"); 2) augu maiņa (B1 – kvieši bezmaiņas sējumā; B2 – kvieši un rapsis (īsā rotācija); B3 – augu maiņa, kur iekļauti arī mieži un lauka pupas).

Šajā pētījumā analizēti dati, kas iegūti laikā no 2012. gada līdz 2020. gadam, izņemot 2014. gadu, kad ziemas kvieši bija pārsēti ar vasarājiem.

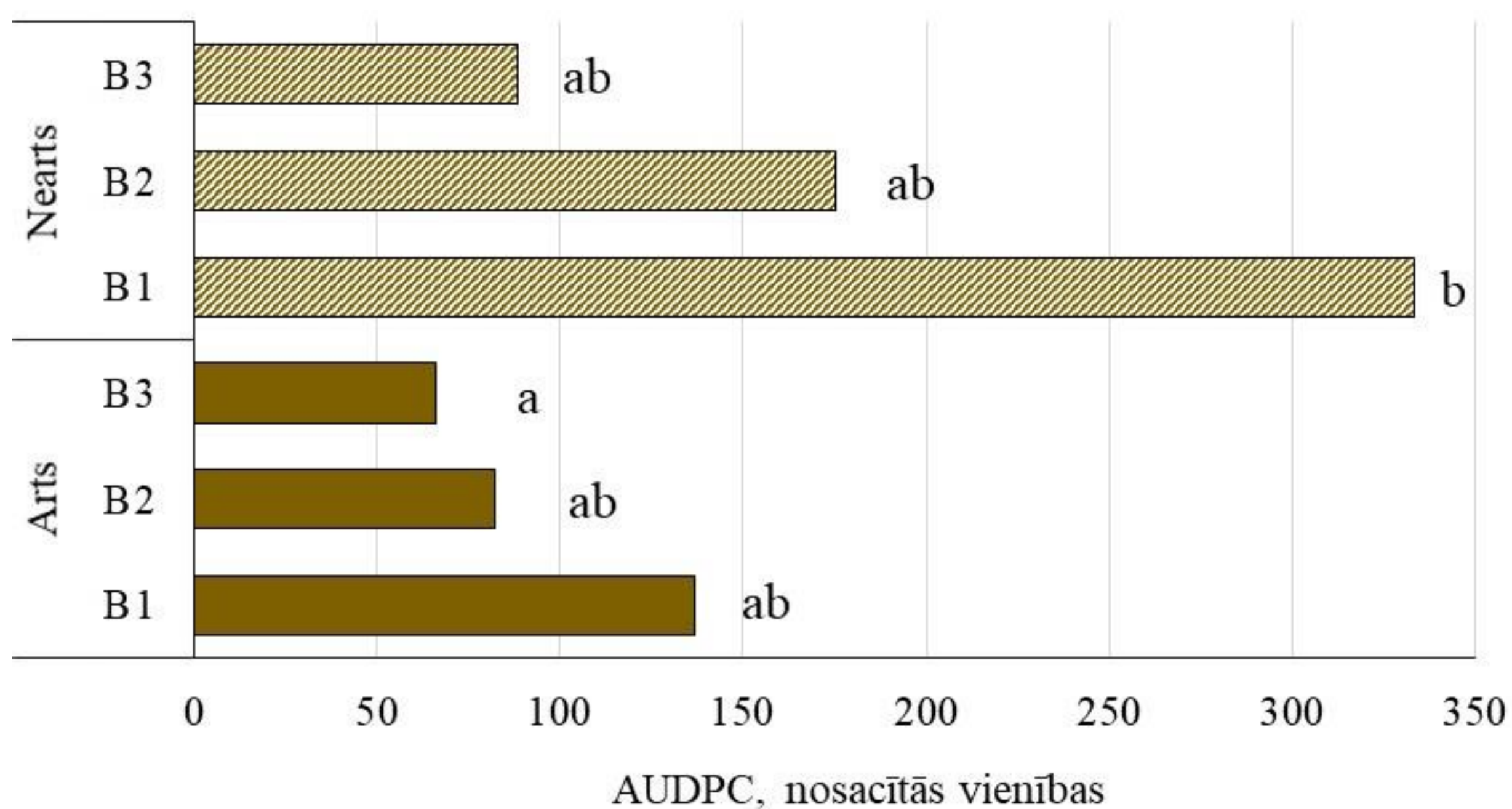
Lai novērtētu slimību ietekmi visā veģetācijas periodā, rēķināts laukums zem slimību attīstības līknes (AUDPC).

Izmēģinājumu laikā dominēja kviešu lapu dzeltenplankumainība (ier. *Pyrenophora tritici-repentis*), bija sastopama arī (ier. *Zymoseptoria tritici*).

Aršana būtiski samazina dzeltenplankumainības līmeni, pat tajos variantos, kur netiek ievērota augu maiņa.

Pelēkplankumainības līmeni agrotehniskie paņēmieni būtiski neietekmēja.

Pētījums veikts projekta «Minimālās augsnes apstrādes ietekme uz augsnes auglības saglabāšanu, kaitīgo organismu attīstību un izplatību, ražu un tās kalitāti bezmaiņas sējumos» ietvaros.